

عنوان مقاله:

کاربرد مکر و مکراندیشی در حکایت های تمثیلی جانوران در مرزبان نامه

محل انتشار:

مجله تحقیقات تمثیلی در زبان و ادب فارسی، دوره 11، شماره 40 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

حسین عباس نژاد - علوم انسانی، دانشکده زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز، ایران

پروانه عادلزاده - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد تبریز

کامران پاشایی فرخی - استادیار زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز ایران

خلاصه مقاله:

حیوانات با ایفای نقش تمثیلی و نمادین جدای از اینکه، موجب غنای محتوا و جذابیت حکایت ها می شوند، شاعران و نویسندگان متون نظم و نثر از رویکرد تمثیلی نقش آنها، بیشتر برای تحقق اهداف اخلاقی، تعلیمی، اجتماعی و سیاسی سود می جویند. در این حکایت ها بیشتر از مصلحت اندیشی، حزم، مکر اندیشی، حرص و طمع، ترک هوی و هوس، تدبیر و عمل در کارها سخن می رود. در این مقاله، ملاک انتخاب حکایت ها حضور شخصیت های حیوانی فعال در حوادث و ماجراهاست. اغلب در این گونه حکایت ها شخصیت حیوان تنها سخن می گوید، گاهی مطابق طبیعت حیوانی عمل می کند و انگیزه های حیوانی دارد و گاهی انگیزه ها و اعمال نسبت داده شده به انسان را در بر می گیرد. هر حيله و چاره اندیشی مثمر واقع نمی شود، بلکه باید با مشورت خردمندان همراه باشد. در پژوهش حاضر که به شکل بنیادی بر اساس مطالعات کتابخانه ای و به روش توصیفی-تحلیلی انجام شده است، نشان داده شده است که مکر به صورت فریفتن حریف عملی می شود و قهرمان در اصل از یک خطای ادراکی او که مبتنی بر عادت است، استفاده می کند. این تحقیق برتری مکر و حيله را بر زور و قدرت و شجاعت گوشزد می کند و یادآوری می کند: آنان که با چاره اندیشی و تدبیر به مقابله با دشمن می روند، پیروزتر از کسانی هستند که تنها به تیغ تیز و زور بازو متکی هستند.

کلمات کلیدی:

حیوان، تمثیل، مرزبان نامه، مکر، حکایت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1001680>

